

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مرکز مدیریت حوادث و فوریت‌های پزشکی

**دبیرخانه کارگروه بهداشت ، سلامت و
بیولوژیک دانشگاه علوم پزشکی گیلان**

تدوین و گردآوری : شهلا مستوفی
کارشناس مسئول دبیرخانه کارگروه بهداشت ، سلامت
و بیولوژیک دانشگاه
زیر نظر : دکتر جمشید محمدی
دبیر کارگروه بهداشت ، سلامت و بیولوژیک دانشگاه

بیوتروریسم چیست؟

بیوتروریسم یکی از غیرانسانی ترین و هولناک ترین اقدامات تروریستی در سطح جهان است که آثار و عوارض آن با اقدامات تروریستی دیگر کاملاً متفاوت است. . توزیع نامه های حاوی میکروب سیاه زخم در کشورهای مختلف دنیا تازه ترین شگرد از زنجیره اقدامات تروریستی است که ناامنی و بحران را به لایه های عمیق زندگی ملتها و دولتها رسوخ داده است.

در امریکا عامل سیاه زخم (اسپور باسیلوس انتراسیس) را با ارسال نامه های آلوده پخش کردند تعداد زیادی نامه به مراکز حساس دولتی و غیردولتی امریکا ارسال گردید. گزارشات متعددی از وجود نامه های آلوده در اداره پست، دفاتر روزنامه های معروف، مجلس سنا، ساختمان گنگره، کاخ سفید، وزرات دفاع و ساختمان سیا ارسال شد باز کردن نامه ها باعث پراکنده شدن اسپور در فضا گردید که با استنشاق آن ۳۰ نفر آلوده شدند تعدادی از این افراد آلوده به سیاه زخم جلدی مبتلا شدند و ۵ نفر نیز در اثر سیاه زخم ریوی فوت کردند. عامل سیاه زخم دارای خصوصیتی است که در آزمایشگاه پیشرفته تولید میشود. هر چند که برخی از کارشناسان اعلام کردند که میکروب سیاه زخم از امریکا به دیگر نقاط جهان منتقل گردیده و برای نخستین بار نیز در سال ۱۹۶۸ در جریان جنگ امریکا در ویتنام، این میکروب توسط ارتش بر علیه جنگجویان ویتنامی به کار گرفته شده است.

اولین اقدامات بیوتروریستی ابتدا توسط ژاپنی ها در سال ۱۹۳۲ که از عوامل آنتراکس، وبا، شیکلا، سلامونلا و طاعون علیه شهروندان چینی استفاده کردند در این اقدام حداقل ده هزار نفر جان خود را از دست دادند در سال ۱۹۹۵ نیز فرقه اموشینرکو در متروهای ژاپن از گاز عصبی سارین که از عوامل شیمیایی محسوب می گردد استفاده کردند. کشور امریکا از سال ۱۹۴۳ برنامه دفاع بیولوژیک خود را شروع کرد و در سال ۱۹۶۹ مجهز به عوامل آنتراکس، بوتولیسیم، تولاری، برسلوز، آنسفالیت اسبی و نزوئلایی و تب کیو گردید، عوامل بیولوژیک به آسانی تولید می شوند و به صورت انتخابی میتوان آنرا بر روی انسان، حیوان یا گیاه آزمایش نمود اگر هزینه تولید سلاح های متعارف دوهزار دلار باشد و هزینه سلاحهای

هسته ای ۸۰۰ دلار و شیمیایی ۶۰۰ دلار هزینه تولید سلاح های بیولوژیک حدود یک دلار در سطح یک کیلومتر مربع می باشد.

برخی بر این باورند که جنگ بیولوژیک، زاینده تخیلات نظامی است و حال آنکه امروزه جریانات سیاسی و پیشرفتهای بیوتکنولوژی، این باور را تغییر داده است و دیگر وقت آن رسیده است که خود را برای دفاع بیولوژیک، آماده کنیم و طغیان ناشی از یک بیماری منتقله از طریق مواد غذایی، یک افشانه ابری شکل کشنده ای که شبانه بر فراز شهری به حرکت در می آید و یا القاء یک بیماری مسری را جدی بگیریم دشمن ممکن است، از این عوامل در جهت وارد نمودن صدمه یا کشتار مردم یا حیوانات استفاده کنند و بعضی از آنها هم ممکن است برای تخریب محصولات کشاورزی استفاده شوند. شناسایی عوامل بیولوژیک با مشاهدات فیزیکی بسیار دشوار بوده و گاهی باعث ایجاد علائمی پس از انتشار ماده میشود. احتمال استفاده از عوامل بیولوژیک، نوعی تهدید واقعی را نشان می دهد که تعیین زمان این رویداد بسیار دشوار است و پیش بینی زمان رخداد آن نیز غیرممکن است حملات بیولوژیکی هم ممکن است علنی باشد و بتوان به شکل مرسوم نسبت به آن عکس العمل نشان داد و در اوقاتی نیز بطور پنهان از آن استفاده میگردد لذا باید به طرق مختلف، ظن احتمال وقوع بیوتروریسم را، برانگیخت و با اقدامات پیشگیرنده، درمانی و اطلاع رسانی به موقع به کنترل سریع فاجعه پرداخت.

بوش در حال امضای قانون سپر دفاع بیولوژیک

بعد از دستور دولت بوش جهت توسعه و از سر گیری تحقیقات تسلیحات بیولوژیک، ارتش آمریکا انستیتوی نظامی بیماری های عفونی را در فورت دیتریک به یک لابراتوار جدید تبدیل کرد که بخشی از یک کمپ بزرگ به ظاهر دفاع بیولوژیک بود که شامل چندین گروه می شد. ارتش طی اطلاعیه ای در آسوشیتد پرس اعلام کرد که این توسعه فقط جهت کارهای دفاعی انجام شده است و جنبه تهاجمی ندارد!

فورت دیتریک کنونی

این در حالی بود که هیچ تهدیدی از طرف هیچ دولتی برای آمریکا وجود نداشت و در واقع سیاست مداران و رسانه های وابسته در سایه ترساندن مردم آمریکا پروژه ورود به دور تازه ای از تحقیق، تولید و ذخیره سازی خطرناک ترین سلاح ها را در فورت دیتریک آغاز کردند. توسعه کار لابراتوار فورت دیتریک تنها یکی از اهداف تخصیص بودجه میلیاردها دلاری بوده است. بودجه ای که بعد از پخش نامه های آلوده به سم باکتری سیاه زخم در اکتبر ۲۰۰۱ به تصویب کنگره رسید و به یازده آژانس تحقیقاتی و در راس آنها فورت دیتریک اختصاص یافت. این حمله ها و وحشت حاصل از آن در جامعه آمریکا منجر به تصویب قانون سپر بیولوژیک در سال ۲۰۰۴ شد. شواهد بسیار متقنی وجود دارند مبنی بر این که حمله با باکتری سیاه زخم و نامه های آلوده توسط هیچ کشور دیگر یا گروه تروریستی انجام نشده بودند؛ بلکه ریشه در آزمایشگاه فورت دیتریک داشته اند. آزمایشگاه بزرگی که یقینا مرکز فوق فناوری بیولوژیک در دنیا بوده و علی رغم بررسی های به ظاهر شدید اف بی آی کسی در آن متهم نشد!